

BRA ATT VETA

inför kongressen

Att vara ombud på kongress i Verdandi är kul. Det är också ett ansvar och en viktig uppgift man fått av sina kompisar. Det är när vi träffas vart tredje år och har kongress som de viktigaste besluten tas. Det kan handla om alltifrån att ändra i stadgarna, besluta om nya krav inom socialpolitiken eller hur vi ska organisera oss i Verdandi. Och mycket annat viktigt.

Som ombud på kongressen är du en av 60 som ansvarar för vilken väg Verdandi ska ta de närmaste tre åren. En del ombud har varit på kongresser tidigare. Andra åker på kongress i Verdandi för första gången.

Den här texten är till för dig som är ombud eller observatör på Verdandis kongress. Efter att ha läst informationen vet du förhoppningsvis allt du behöver veta inför att vi ses i Borlänge i maj.

Om du varit med i Verdandi ett tag och upplevt en eller flera kongresser tidigare så vet du säkert redan om det mesta som står här. Men andra i din delegation kanske åker på kongress första gången och har desto fler funderingar inför uppdraget.

En del ord och uttryck är skrivna med feta bokstäver i den här hjälpredan. Alla sådana ord finns det förklaringar till i stycket ”vanliga ord och uttryck” alldeles i slutet av texten.

Läs gärna hjälpredan innan kongressen, och om du har tillgång till skrivare så kan det vara bra att skriva ut och ta med den i packningen till Borlänge.

Förberedelser inför kongressen

Ditt distrikt har valt ombud till kongressen på sitt årsmöte, och du är ett av dem som fått äran att representera alla medlemmar i ditt distrikt. **Grattis!**

Före kongressen kommer du att få alla handlingar mejlat till dig. Du får då bland annat programmet för hela kongressen, dag- och arbetsordning, alla motionerna och motionssvaren, övriga förslag från förbundsstyrelsen, verksamhetsberättelse, verksamhetsplan, ekonomisk berättelse och revisionsberättelse.

Det kommer också en del förslag från förbundsstyrelsen som du och dina kompisar i distriktet behöver ta ställning till innan kongressen.

Ni behöver därför träffas för ett delegationsmöte i ditt distrikt innan ni åker till kongressen. Då bekantar ni er med alla handlingarna och kommer också överens om vad ni ska tycka om de olika förslagen till kongressen.

På delegationsmötet bestämmer ni även vem som ska föra er talan och begära ordet i olika frågor. Det kan vara olika personer i olika frågor. Ni går igenom praktiska saker inför kongressen som hur ni ska resa dit, vilket hotell ni ska bo på och annat man behöver tänka på innan, under och efter kongressen.

Din delegation behöver även utse en delegationsledare. Det är den som ansvarar för er delegation under kongressen och den som förbundet i första hand pratar med när det finns anledning till det.

Komma till kongressen

Registrering

Nu är det fredagen den 17 maj 2024 och din delegation har just kommit till kongresslokalerna som är på Hotel Quality Galaxen i Borlänge. Kongressen börjar klockan 13.00 med ett öppningsprogram och mellan 12.00 till 13.00 är det lunch i hotell Galaxens lokaler.

Det första du behöver göra när du kommit till Galaxen är att registrera din närvaro på kongressen. Det gör du i inregistreringen som öppnar klockan 10.00 och har öppet till 13.00. När du kommer till incheckningen prickas du av. Alla ombud som registrerat sig har sedan rösträtt på kongressen. Om du däremot missar att registrera dig är du i praktiken inget ombud. Registrering kan dock göras under hela kongresstiden. Om ett ombud exempelvis blir sjuk och inte kan fortsätta sitt uppdrag ska en ersättare registreras som ombud istället.

Packa dina kongresshandlingar och ta med dem till Borlänge. Skulle du ändå glömt kongresshandlingarna så finns de att få vid incheckningen. Där får du även en kongressväska och annat som kan vara bra att ha under och efter kongressen.

Delegationsledaren i distriktet behöver meddela förbundssekreteraren om det blir ändringar gällande era ombud. Exempelvis kan ett ombud bli sjuk och då ska en ersättare gå in som nytt ombud. Sådana ändringar kan ske alldeles innan kongressen och dessa måste meddelas förbundet.

Om du är delegationsledare i ditt distrikt, ring Verdandis förbundssekreterare Lars Ohly på mobil 070–260 85 64 och meddela när ett ombud ska ersättas. Då blir det rätt vid inregistreringen sedan.

Det finns även en garderob i Galaxen där du kan lämna ytterkläder och väskor. Garderoben är öppen på fredagen den 17 maj kl 10.00–15.30 och på söndagen den 19 maj kl 08.30–14.00, det vill säga tills kongressen har avslutats.

Boende

Samtliga deltagare kommer att bo på Hotel Quality Galaxen i Borlänge, alltså på samma hotell där kongressen genomförs.

Incheckningen på hotellet kommer att kunna ske från och med kl 15.00 på fredagen. Förmodligen har du då dina ytterkläder och packning i kongressgarderoben. Det är då viktigt att du hämtar ut alla dina saker från garderoben innan den stänger kl 15.30 på fredagen. Det kommer att finnas raster efter lunch som man kan använda för att checka in på hotellet.

Sista kongressdagen (söndagen) öppnar garderoben kl 08.30 och har sedan öppet till kl 15.00. Kongressen avslutas kl 15.00 och efter avslutningen fikar vi tillsammans kl 15.00–15.30, innan alla åker hem. Utcheckningen från hotellet ska ske senast kl 12.00 på söndagen.

Mat, fika och kongressfest

Deltagarna på kongressen äter tillsammans på hotell Galaxen, frukost, lunch, fika och middag. Tider för måltiderna hittar du i Programmet som du får i din kongressväska. Glöm inte att anmäla om du har särskilda kostbehov till förbundet:

john.bjorklund@verdandi.se.

Som alltid när vi träffas i Verdandi är det nyktert och drogfritt. Hotellet har lovat att inte saluföra alkohol under vår kongress. Som deltagare på Verdandis kongress representerar du medlemmarna under hela helgen så vi dricker förstås inte heller alkohol på fritiden.

På lördagkvällen blir det kongressfest och extra festligt. Det blir en trevlig kongressmiddag, tal, överraskningar och underhållning. **Verdandiljuset 2024** kommer att delas ut under kongressfesten. Kongressfesten börjar kl 19.00 och då ska vi koppla av, äta gott och ha trevligt tillsammans.

Kongressarbetet

Redan vid inregistreringen får du alla kongresshandlingarna. Det är bra om du har tagit med dig handlingarna i packningen, de kommer att mejlas ut till dig innan kongressen. Men om du glömt handlingarna hemma så finns de även att få vid incheckningen.

Kongresshandlingarna behöver du ha framför dig i kongressalen. Utan kongresshandlingar kan du inte följa med i kongressarbetet.

Dag- och arbetsordning

Dessa är helt enkelt detaljerade ordningar för kongressarbetet och allt som händer på kongressen under tre dagar. Dag- och arbetsordningen underlättar för dig att hålla koll på när olika saker ska diskuteras och beslutas om och när exempelvis val av ny förbundsstyrelse sker.

Begära ordet

Som ombud har du rätt att begära ordet under kongressen. Det kan du till exempel göra när du tycker att en diskussion har hamnat snett eller om du inte gillar förbundsstyrelsens förslag. Eller kanske du bara har något annat viktigt att tillföra debatten i kongressalen.

Så här gör du för att begära ordet: gå fram till kongresspresidiet (längst fram i kongressalen) och hämta en begära ordet-lapp. Den fyller du i med ditt namn och vilket distrikt du kommer ifrån. Sedan lämnar du lappen till presidiet och då sätts du upp på talarlistan. När det blir din tur ger kongressordföranden dig ordet, och du får då komma fram till talarstolen och prata.

Lägga förslag

Som ombud har du också förslagsrätt. Det betyder helt enkelt att du har rätt att lägga förslag på vad som ska beslutas. För att kunna lägga ett förslag behöver du först begära ordet (se stycket ovan). När det är din tur så kan du lägga ditt förslag men förstås bara om det man just då pratar om. Det kan exempelvis vara att du yrkar bifall (säger ja) till en motion när förbundsstyrelsen yrkar avslag (säger nej till motionens krav).

Gå till beslut

Efter att en diskussion är avslutad i en fråga är det dags att fatta beslut. Man brukar då säga att ”kongressen är redo att gå till beslut”.

I vissa fall finns det bara ett förslag. Då är det väldigt enkelt. Då föreslår ordföranden att man beslutar enligt förslaget och sedan gör kongressen det. Men ofta finns det två eller flera förslag som man ska besluta om. Då röstar man om de olika förslagen.

Enligt beslutsordningen röstar man alltid ja till olika förslag, aldrig nej.

Först röstar man genom att de som tycker om det första förslaget ropar ”ja” och de som tycker om nästa förslag ”ropar ja” och så vidare. Ofta blir det då tydligt vilket förslag som de flesta ombuden tycker är bäst. Det förslaget som de flesta (majoriteten) tycker är bäst blir också kongressens beslut.

Men ibland tycker något ombud att det var så jämt mellan de olika förslagen att man inte nöjer sig med den första omröstningen. Ombudet begär då votering det betyder att man röstar igen men mer noggrant den här gången. Vad som händer då är att ordföranden ber alla som vill rösta för ett förslag att räkna upp handen med röstkortet. Att man visar röstkortet är viktigt eftersom det är det som bevisar att man är ett kongressombud. Det finns ju andra i kongressalen också men de har inte rätt att vara med och besluta. När alla sträckt upp sina röstkort beräknar kongresspresidiet vilket förslag som flest stödjer och då beslutar man enligt det förslaget.

Om någon fortfarande inte är nöjd med presidiets uppskattning begär denne rösträkning. Det betyder att alla ombud som är för ett förslag får hålla uppe röstkortet så att rösträknarna hinner räkna dem. Efter det får kongressen ett beslut med röstsiffror som är det slutgiltiga resultatet.

Personval

På kongressen görs viktiga val kring vilka som ska leda Verdandiförbundet de kommande tre åren. De val vi ska göra på den här kongressen är:

- Val av förbundsordförande
- Val av förbundsstyrelsens ledamöter
(det finns förslag om att alla ledamöter i förbundsstyrelsen ska väljas som ordinarie ledamöter, beroende på hur kongressen beslutar väljs ordinarie ledamöter alternativt ordinarie ledamöter samt ersättare)
- Val av ersättare till förbundsstyrelsen (se ovan)
- Val av revisorer, såväl ordinarie som ersättare
- Val av valberedning

Inför valen har man rätt att föreslå eller nominera personer som man tycker är lämpliga att ha uppdrag i förbundet. Det kan man göra till dess att nomineringstiden går ut och den går ut på kongressen under den punkten på dagordningen.

Förbundet har en valberedning som tar emot förslag på lämpliga personer till de olika uppdragen. Medlemmar i Verdandi och våra avdelningar, kretsar och distrikt kan föreslå personer till valberedningen. På kongressen lägger valberedningen sitt förslag till vilka som ska väljas.

Vill man ha en annan person i exempelvis förbundsstyrelsen så måste man begära ordet i samband med personvalen och föreslå den man vill ska få ett uppdrag. Det förslaget ställs då sedan mot valberedningens förslag i en omröstning.

Vid personval kan det bli fråga om sluten omröstning. Det innebär att man röstar hemligt och går till så att man skriver på en lapp vilket förslag man röstar på. Sedan stoppar man det i ett kuvert och lägger det i en röstlåda. En eller flera valförrättare prickar då också av dig då på en ombudslista och vill se ditt röstkort. Det är för att vara säker på att ingen röstar mer än en gång.

Vanliga ord och begrepp på kongressen

Ombud

En vald representant från ett av Verdandis distrikt. Som ombud för man alla andra medlemmars talan på Verdandis kongress. Endast ombuden har rösträtt på kongressen. Det finns totalt 60 ombud i Trollhättan.

Observatör

En medlem i Verdandi som är med på kongressen men inte har rösträtt. Distrikten väljer själva om de vill skicka observatörer och hur många de i sådana fall vill ska delta. Det är också en kostnadsfråga för distrikten. En skillnad mot ombuden vars kost och logi bekostas av förbundet, är att distrikten betalar ett reducerat ordinarie pris för kost och logi för de observatörer som deltar.

Delegation

Delegationen utgörs av alla som deltar i kongressen från ett Verdandidistrikt. En delegation ska bestå av en delegationsledare, de ombud man har rätt att skicka till kongressen och eventuellt observatörer.

Delegationsledare

En person som har ett extra ansvar för distriktets grupp (delegation) på kongressen. Det är i första hand den som förbundsstyrelsen och funktionärerna vänder sig till om det uppstår något praktiskt problem eller om presidiet vill framföra ett budskap till hela delegationen från ett distrikt. Delegationsledaren har även ett extra ansvar för att deltagarna från distrikten är nyktra och drogfria under kongressen samt meddelar korrekt ombudslista till förbundssekreterare Lars Ohly om det blir ändringar i sista stund.

Dag- och arbetsordning

Detaljerad ordning för kongressarbetet och allt som händer på kongressen under tre dagar.

Kongresshandlingar

De dokument som kommer att diskuteras under kongressen och som det ska fattas beslut om.

Motion

Det är ett förslag som någon i Verdandi har väckt inför kongressen. Det kan vara en enskild medlem, en avdelning, krets eller ett distrikt som kommit på idén. I en motion finns förslag till beslut på kongressen.

Motionssvar

Förbundsstyrelsen har svarat på alla förslagen i de motioner som kommit in till kongressen. Det kallas för förbundsstyrelsens yttrande över motionerna. Ibland föreslår förbundsstyrelsen att kongressen bifaller (säger ja till) motionen, ibland håller de bara delvis med och ibland tycker förbundsstyrelsen att motionens förslag är dåligt och vill avslå motionen. I ett motions-svar förklarar förbundsstyrelsen också varför man tycker som man gör. Du som ombud och din delegation behöver förstås inte rösta som förbundsstyrelsen vill om ni tycker annorlunda.

Verksamhetsberättelse

Det är en handling där Förbundsstyrelsen berättar vad som har hänt i Verdandi och i Verdandiförbundet sedan förra kongressen.

Verksamhetsplan

Det är en handling som berättar vad Förbundsstyrelsen vill göra fram till nästa kongress om tre år.

Ekonomisk berättelse

Det är de handlingar som berättar hur ekonomin sett ut sedan förra kongressen och hur ekonomin ser ut just nu.

Revisionsberättelse

Förbundets räkenskaper granskas av revisorer, både professionella revisorer och så förtroendevalda som har fått Verdandikongressens förtroende att granska räkenskaper. Efter att de granskat att allt står rätt till skriver de sin revisionsberättelse

och föreslår då om Förbundsstyrelsen ska få ansvarsfrihet. Om räkenskaperna missköts grovt så föreslår de kongressen att inte bevilja styrelsen ansvarsfrihet.

Förbundsstyrelsens förslag

Det är de förslag som kommer från Förbundsstyrelsen. Vid kongressen 2024 föreslår styrelsen bland annat ett nytt Alkohol- och Drogpolitiskt program, en Organisationsutredning och ett Socialpolitiskt aktionsprogram. Ombuden beslutar om styrelsens förslag på kongressen.

Debatt

Det är den diskussion som sker innan man fattar ett beslut i en fråga. Det finns regler för hur detta ska gå till. Viktigast är att man först anmäler att man vill säga någonting, väntar på sin tur och först därefter får säga sin mening. De som har rätt att delta i debatten är alla 60 ombuden och Förbundsstyrelsen. Debatten leds av kongressordföranden.

Ordningsfråga

Det kallas så när någon har ett förslag som gäller hur vi ska ha det tillsammans under arbetet i kongressalen. En typisk ordningsfråga kan vara att någon föreslår en paus. En ordningsfråga går alltid före vanliga debattinlägg och bryter därför talarlistan.

Sakupplysning

Så säger man om man har en faktainformation som är viktig i debatten. Den som vill ge sakinformation i en debatt får gå före i talarlistan efter-som den information som ges kan påverka resten av debatten och ibland leda den i rätt riktning.

Kongresspresidium

Det är de personer som sitter längst fram i kongressalen och håller ordning på hela kongressen. Här sitter kongressordföranden, kongressekreteraren och ofta också förbunds-

Talarlista

Det är den ordning som gäller för vem som får prata och i vilken ordning under exempelvis en debatt på kongressen. Kongresspresidiet och särskilt kongressordföranden håller ordning på talarlistan så att allt blir rättvist och korrekt.

Kongressordförande

Leder arbetet i kongressalen. Hen håller ordning i största allmänhet, hanterar talarlistor, ser till att beslut tas på rätt sätt och så vidare. Verdandi brukar ha två kongressordföranden som delar på uppgiften under kongressens gång.

Kongressekreterare

Är ansvarig för att alla debatter och beslut skrivs ner på papper exakt så som det gick till.

Ajournera mötet

Det betyder att man tar en kortare eller längre paus i kongressarbetet. Det kan finnas flera skäl till att man behöver en paus, och innan man tar paus beslutar ombuden att så ska ske.

Bifall

Det är ett annat ord för att säga ”ja”. Om ett ombud till exempel yrkar bifall till en motion så betyder det att man vill att de andra ombuden på kongressen ska rösta ja till motionen och dess förslag.

Avslag

Det är ett annat ord för att säga ”nej”. När någon yrkar avslag så betyder det att hen inte tycker om ett förslag och vill att kongressen ska säga nej till förslaget.

Majoriteten

Majoriteten är fler än hälften. För att ett beslut ska kunna fattas behöver fler än hälften av ombuden tycka så. Det kallas för att man fattar ett majoritetsbeslut. Ibland pratas det om att ett beslut ska fattas med kvalificerad majoritet. Det betyder att an tycker att beslutet är så viktigt att minst 75 procent av alla ombuden ska rösta ja till förslaget för att det ska bli verklighet.

Omröstning

Det är när man ska rösta på ett förslag. Det kan finnas flera förslag till beslut. Det förslag som får flest röster till slut vinner. Se stycket ovan för mer detaljerad beskrivning om hur omröstning går till.

Sluten omröstning

Används ibland vid personval och betyder att man röstar på ett sätt som säkerställer att ingen vet vem just du röstat för. Se under rubriken personval för mer information.

Rösträkning

Det är precis som det låter: att räkna röster så att ett tydligt resultat med röstsiffror kan presenteras.

Ordinarie ledamot

Det är en person som alltid har rösträtt i en styrelse eller valberedning exempelvis. Men bara när hen deltar förstås.

Ersättare till ledamot (i styrelsen)

Förutom de ordinarie ledamöterna finns ibland också ersättare. De brukar få vara med på styrelsens möten. Om en ordinarie ledamot är borta av någon anledning, får en ersättare även rätt att rösta, men bara då. Det finns en ordning på ersättarna så att man vet i vilken ordning de får rösträtt beroende på hur många ordinarie ledamöter som är borta.

Nominera

Betyder att föreslå en person till ett uppdrag i föreningen. Det kan exempelvis handla om att nominera någon till Verdandis förbundsstyrelse.

Nomineringstid

Det är den tid när man kan föreslå någon till ett uppdrag. Den möjligheten börjar ett visst datum långt innan kongressen och upphör först under själva kongressen och först när man har beslutat att nomineringstiden slutar.

Valberedning

Om man vill föreslå någon person till ett uppdrag i Verdandi så gör man det till valberedningen. De som är ledamöter i valberedningen valdes vid kongressen för tre år sedan. Deras uppgift är att ta emot förslag på namn till olika val som sker på kongressen, och att lägga ett klokt förslag till exempelvis ny förbundsstyrelse som ombuden sedan röstar om.

Verdandiljuset

Ett fint pris som delas ut vart tredje år när Verdandi har kongress. Den som får priset har gjort något särskilt bra i Verdandis anda. Förbundsstyrelsen beslutar om vem som ska få Verdandiljuset och delar ut det på kongressen.

SPIRA-priset

SPIRA-priset, Solidariska Praktiska Insatser i Raskens anda är ett fint stipendium som delas ut vart tredje år när Verdandi har kongress. Stipendiet tilldelas en person eller en grupp som arbetat med vardaglig solidaritet. Denna vardagliga solidaritet kan vara inriktad på utsatta barn, personer i aktivt eller tidigare missbruk, ensamma äldre eller andras som är i behov av Verdandis kamratstöd. Beslut om mottagare av stipendiet fattas av Verdandis förbundsstyrelse och priset delas ut på Verdandis kongress.

***Vi ses på Verdandis kongress i Borlänge
den 17–19 september 2021!***

gemenskap
solidaritet
● verdandi

Fatbursgatan 8, 118 54 Stockholm

Telefon: 070-070 76 50

E-post: info@verdandi.se

Hemsida: verdandi.se

Vi finns på facebook, instagram och twitter